

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Årlig status for anskaffelsen af den danske F-35A Joint Strike Fighter kampflykapacitet

Den 14. december 2017 tiltrådte Finansudvalget akt. 31 om anskaffelse af 27 kampfly af typen F-35A Joint Strike Fighter med tilhørende udstyr og simulatorer mv. med en totaludgift på op til 16.374,4 mio. kr. (2017-pl). Af fortroligt bilag til aktstykket fremgår det endvidere, at Finansudvalget årligt vil blive orienteret om projektets bevillingsudvikling. Denne orientering følger heraf.

F-35-anskaffelsen følger af Aftale mellem regeringen (V), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Radikale Venstre om anskaffelse af nye kampfly af juni 2016. Det Konservative Folkeparti tilsluttede sig aftalen i forbindelse med indtræden i VLAK-regeringen den 28. november 2016.

I forlængelse af Finansudvalgets tiltrædelse af akt. 31 af 14. december 2017 gennemførte Forsvarsministeriet via Nationalbanken kurssikring af behovet for amerikanske dollars i anskaffelsesperioden, jf. fortroligt bilag til akt. 31 af 14. december 2017. Forsvarsministeriet orienterede ved akt. 75 af 21. marts 2018 Finansudvalget om, at kurssikringen og periodeforskydninger samlet set havde medført et mindre behov på 899,8 mio. kr. (2017-pl). Totaludgiften for F-35-anskaffelsen blev på den baggrund nedjusteret til 15.474,6 mio. kr. (2017-pl).

Status er nu, at Danmark har indgået juridisk forpligtende aftaler vedrørende de indledende produktionskontrakter for de første 10 fly med henblik på levering i perioden 2021-2023. Derudover er der indgået forpligtende aftaler vedrørende køb af varierende ydelser og supplerende udstyr, herunder delvist køb af missionsspecifikt udstyr og støtteudstyr til flyene. Aftalerne er i nødvendigt omfang indgået for at sikre rettidig levering.

I tabel 1 fremgår totaludgiften for F-35-anskaffelsen i forhold til den seneste status i orienterende akt. 75 af 21. marts 2018.

Tabel 1: Status ift. orienterende aktstykke 75

(2017-pl)	Orienterende akt. 75 af marts 2018	Status pr. 31/12 2018
Anlægsinvesteringer	15.260,6 mio. kr.	15.260,6 mio. kr.
Programorganisation	214,0 mio. kr.	214,0 mio. kr.
I alt	15.474,6 mio. kr.	15.474,6 mio. kr.

Dato: 2. april 2019

Enhed: KFI
Sagsnr.: 2019/001785
Dok.nr.: 896030
Bilag: Ingen

FORSVARSMINISTEREN
Holmens Kanal 9
1060 København K
Tlf.: 728 10000
Fax: 728 10300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

Som det fremgår af tabel 1, er de forventede udgifter til anlægsinvesteringer og programorganisationen uforandrede, idet der ikke på nuværende tidspunkt er sket ændringer af grundlaget i orienterende akt. 75 af 21. marts 2018.

Forsvarsministeriet er i løbende dialog med F-35-programmet i USA og følger prisudviklingen på flystel mv. tæt. Hertil er Forsvarsministeriet opmærksom på, at bevillingen til kampflyanskaffelsen på finansloven ikke nødvendigvis reguleres efter samme indeks, som er styrende for prisfremskrivningen i USA på kampfly. Såfremt finanslovsbevillingen over tid reguleres med et andet indeks end prisfremskrivningen i USA på kampfly, vil det have en effekt på kampflyøkonomien.

For så vidt angår flystelprisen, har de officielle estimerede priser på flystel ikke ændret sig nævneværdigt i forhold til grundlaget i akt. 31 af 14. december 2017. Der er dog flere indikationer på, at enhedspriserne på kommende flyproduktioner vil falde i forhold til de estimater, der foreligger på nuværende tidspunkt. Dette vil i givet fald betyde en besparelse på den samlede F-35-anskaffelse.

Det fremgår af akt. 31 af 14. december 2017, at F-35-kampflyene skal operere fra Flyvestation Skrydstrup, hvilket kræver en ombygning og klargøring af flyvestationen. Udgiften hertil blev på daværende tidspunkt estimeret til 650 mio. kr. (2017-pl). Projektet forventes nu fordyret, hvilket bl.a. skyldes, at F-35-komplekset flyttes til en anden placering på flyvestationen med henblik på at mindske gener fra terminalstøj hos naboerne til flyvestationen. Fordyrelsen finansieres inden for Forsvarsministeriets eksisterende økonomiske ramme på finansloven og inden for rammen af den samlede kampflyøkonomi på 20 mia. kr. (2015-pl), jf. Aftale mellem regeringen (V), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Radikale Venstre om anskaffelse af nye kampfly af juni 2016. Den endelige økonomi for bygge- og anlægsprojektet på Flyvestation Skrydstrup vil blive opgjort og forelagt i forbindelse med den planlagte fremsættelse af en anlægslov for projektet i 2020. Støjkompensationer mv. til berørte borgere håndteres uafhængigt af den bevillingsmæssige hjemmel i akt. 31 af 14. december 2017, men inden for rammen af den samlede kampflyøkonomi på 20 mia. kr. (2015-pl).

Den ændrede placering af F-35-komplekset på Flyvestation Skrydstrup har endvidere betydet, at leveranceprofilen for F-35-kampflyene er blevet justeret, så leveringen af de første fly på Flyvestation Skrydstrup rykkes fra ultimo 2022 til april 2023. Da der har været mindre slitage på F-16-flyene de seneste to år end forudsat i typevalgsbeslutningen, har det muliggjort, at byggeforsinkelsen håndteres ved, at udskyde udfasningen af F-16-flyene. Den forudsatte pause i den internationale opgaveløsning på 3 år (perioden 2022-2024) forlænges ikke, men perioden vil eventuelt blive forskudt i tid med op til seks måneder. De første danske F-35-fly forventes fortsat leveret på Luke Air Force Base i USA i 2021.

Forsvarsministeriets orienterede den 28. juni 2018 Forsvarsudvalget om den ændrede leveranceprofil. I orienteringen indgik endvidere den

videre proces for en kompensationsordning for støjudsatte naboer til Flyvestation Skrydstrup og forventningen til antallet af uddannelsesfly i USA.

Forsvarsministeriet har endvidere siden tiltrædelsen af akt. 31 af 14. december 2017 skriftligt orienteret Forsvarsudvalget om projektet i forbindelse med besvarelse af:

- FOU alm. del spørgsmål 63 (2017-18) om støjgener.
- FOU alm. del spørgsmål 64 (2017-18) om F-35 og Karup.
- FOU alm. del spørgsmål 77 (2017-18) vedrørende oversendelse af talepapir fra samråd 15. marts 2018.
- FOU alm. del spørgsmål 81 (2017-18) vedrørende oversendelse af pilotberegninger.
- FOU alm. del spørgsmål 87 (2017-18) vedrørende henvendelse fra Agnes Rosenlund.
- FOU alm. del spørgsmål 98 (2017-18) vedrørende henvendelse fra nordmændene om flysimulatoren.
- FOU alm. del spørgsmål 99 (2017-18) vedrørende opdateringer af Block 3-softwaren.
- FOU alm. del spørgsmål 100 (2017-18) vedrørende amerikansk kontrol over software og systemet ALIS.
- FOU alm. del spørgsmål 115 (2017-18) vedrørende oversendelse af talepapir fra samråd 25. september 2018.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen